

23**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI**

z dnia 29 listopada 1999 r.

w sprawie ustalenia planu rozwoju Tarnobrzесkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej EURO-PARK WISŁOSAN.

Na podstawie art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych (Dz. U. Nr 123, poz. 600, z 1996 r. Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 121, poz. 770 i z 1998 r. Nr 106, poz. 668) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustala się plan rozwoju Tarnobrzесkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej EURO-PARK WISŁO-

SAN, stanowiący załącznik do niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Gospodarki: *J. Steinhoff*

Załącznik do rozporządzenia Ministra
Gospodarki z dnia 29 listopada 1999 r.
(poz. 23)

PLAN ROZWOJU TARNOBRZESKIEJ SPECJALNEJ STREFY EKONOMICZNEJ EURO-PARK WISŁOSAN

1. Wstęp

Tarnobrzaska Specjalna Strefa Ekonomiczna EURO-PARK WISŁOSAN została ustanowiona rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 września 1997 r. (Dz. U. Nr 135, poz. 907) w oparciu o ustawę z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych (Dz. U. Nr 123, poz. 600, z 1996 r. Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 121, poz. 770 i z 1998 r. Nr 106, poz. 668).

Utworzenie strefy na terenie dawnego województwa tarnobrzckiego (obecnie tereny północnej części województwa podkarpackiego i południowej części województwa świętokrzyskiego) jest szansą rozwiązania problemów koniecznej restrukturyzacji kilku dużych obszarów przemysłowych, zlokalizowanych na tym terenie, przy założeniu, że głównymi celami tego przedsięwzięcia są: wykorzystanie nadwyżek siły roboczej, dywersyfikacja rodzajów działalności gospodarczej (szczególnie w obszarach monokultury przemysłu siarkowego) oraz zagospodarowanie zbędnego majątku w postaci działek gruntowych, budynków i budowli.

Strategicznym celem społeczno-gospodarczym strefy dla poszczególnych obszarów jest utworzenie 11 tysięcy miejsc pracy w różnych sektorach przemysłu lokalizowanych w strefie i w związanych z nimi usługach realizowanych w otoczeniu strefy.

Plan rozwoju strefy prezentuje strategię przedsięwzięcia opartą na racjonalnej gospodarce zasobami strefy, przy założeniu preferencji podatkowych związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. Zasoby udostępniane inwestorom na terenie strefy obejmują tereny inwestycyjne, w znacznej mierze uzbrojone, budynki oraz infrastrukturę techniczną. Właścicielami tego majątku są przedsiębiorstwa działające na terenie Tarnobrzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej w chwili jej ustanowienia oraz Zarządzający TSSE EURO-PARK WISŁOSAN — Agencja Rozwoju Przemysłu S.A. w Warszawie.

Nakłady związane z budową nowych hal i ich wyposażeniem, w tym na przyłącza infrastruktury, poniosą inwestorzy. Nakłady na rozwój infrastruktury dotyczącej przesyłu mediów poniosą ich dostawcy. Natomiast w kosztach budowy pozostałej infrastruktury technicznej, takiej jak drogi i parkingi, partycypować będą głównie właściciele zbywający majątek w strefie, samorządy lokalne i Agencja Rozwoju Przemysłu S.A. w miarę uzyskiwanych na ten cel środków.

Działania zarządzającego strefą będą polegały na zbywaniu na rzecz inwestorów prawa własności nieruchomości i użytkowania wieczystego gruntów, bezpo-

średnio lub na zlecenie właścicieli majątku, organizowaniu warunków do rozpoczynania i prowadzenia działalności gospodarczej na terenie strefy oraz na udzielaniu zezwoleń na prowadzenie tej działalności. Strategia gospodarcza strefy opiera się na dwóch podstawowych założeniach: po pierwsze — na wykorzystaniu tradycji przemysłowej rejonów Stalowej Woli i Nowej Dęby i lokowaniu tam przedsięwzięć gospodarczych uzupełniających istniejące przemysły obok przedsięwzięć dywersyfikujących działalność gospodarczą podstrefy, po drugie — na znalezieniu dla rejonów Tarnobrzega i Staszowa alternatywy dla ich tradycyjnych przemysłów opartych na wydobywaniu i przetwórstwie siarki. Realizacja obu tych założeń nastąpi przez pozyskanie do poszczególnych rejonów strefy określonych inwestorów, dysponujących znaczącym kapitałem do zainwestowania i mogących wykorzystać nie zagospodarowany majątek strefy, jej możliwości energetyczne i infrastrukturalne oraz zasoby ludzkie. Preferowane będą inwestycje generujące dużą ilość miejsc pracy oraz na trwale wiążące inwestora ze strefą. Potencjalnym inwestorom strefa oferuje ponadto duże rezerwy wyszkolonej kadry, możliwość dalszego jej kształcenia w celu przekwalifikowania zgodnie z potrzebami inwestorów.

2. Misja i cele ustanowienia strefy

1. Misja:

- rozwój terenów poprzemysłowych, związanych z przemysłem siarkowym i obronnym, poprzez wykorzystanie w nowych dziedzinach działalności gospodarczej zasobów siły roboczej oraz rezerw w zakresie mediów energetycznych występujących w poszczególnych obszarach strefy.

2. Cele strategiczne:

- utworzenie 11 tysięcy miejsc pracy w strefie i w jej otoczeniu,
- zagospodarowanie zbędnego majątku przemysłowego w postaci budynków i budowli i pełniejsze wykorzystanie infrastruktury technicznej.

3. Działania dla uzyskania założonych celów:

- zainteresowanie inwestorów podjęciem działalności gospodarczej w strefie,
- dywersyfikacja działalności gospodarczej na terenie strefy,
- wykorzystanie gospodarczych atutów rejonów Stalowej Woli i Nowej Dęby,

- pozyskiwanie inwestycji alternatywnych dla przemysłu siarkowego,
- stymulowanie rozwoju średniej i drobnej przedsiębiorczości w strefie i w jej otoczeniu, kompatybilnej dla inwestycji w strefie.

3. Środki techniczne

Tarnobrzeska Specjalna Strefa Ekonomiczna EURO-PARK WISŁOSAN zlokalizowana jest na 609 ha terenów przemysłowych Huty Stalowa Wola, Zakładów Metalowych Dezamet w Nowej Dębie, Kopalni i Zakładów Przetwórstwa Siarki w Tarnobrzegu, Kopalni Siarki w Machowie, Kopalni i Zakładów Chemicznych Siarki w Grzybowie i Kopalni Siarki „Grzybów” w Rzędowie. Na terenach objętych granicami strefy zlokalizowany jest bardzo duży nie wykorzystany majątek. Właścicielami tego majątku są przedsiębiorstwa działające na terenie strefy. Majątek znajdujący się na terenie strefy w postaci gruntów, budynków i budowli oraz infrastruktury technicznej będzie służył rozwijaniu działalności gospodarczej w strefie.

3.1. Obszar Nowa Dęba

3.1.1. Budynki

Na obszarze strefy zlokalizowanym w Nowej Dębie znajduje się 5 nie zagospodarowanych hal produkcyjno-magazynowych z pomieszczeniami socjalnymi o łącznej powierzchni użytkowej około 14 000 m², w tym:

- hale produkcyjne o pow. 4,7 tys. m²,
- budynek socjalno-biurowy o pow. 4,5 tys. m²,
- budynki produkcyjno-magazynowe o pow. 4,5 tys. m².

Oprócz tego w istniejących spółkach na terenie strefy znajduje się duża ilość nie wykorzystanej w pełni powierzchni produkcyjnej, usługowej i magazynowej.

Zakłada się utworzenie w istniejących obiektach ok. 800 nowych miejsc pracy.

3.1.2. Grunty budowlane

Na terenie obszaru w Nowej Dębie pod nową zabudowę można przeznaczyć około 45 ha częściowo zalesionych gruntów. Większa ich część jest uzbrojona lub zlokalizowana w sąsiedztwie infrastruktury do przesyłu mediów energetycznych, z możliwością dojazdu po drogach utwardzonych. Zagospodarowanie tych terenów przez inwestorów może w efekcie dać około 1 500 kolejnych nowych miejsc pracy.

3.1.3. Budowlę i infrastruktura do przesyłu mediów energetycznych

Podstawową zaletą obszaru strefy w Nowej Dębie, z punktu widzenia potencjalnych inwestorów, jest uzbrojenie techniczne terenu i łatwa dostępność do infrastruktury do przesyłu mediów energetycznych.

Dostępna ilość energii wykorzystywana jest obecnie poniżej 50%. Istnieją potencjalne możliwości znaczącego wzrostu dostaw niektórych czynników energetycznych, np. gazu ziemnego.

Energia elektryczna

Teren zasilany jest dwoma niezależnymi liniami wysokiego napięcia 110 kV dochodzącymi do Głównej Stacji Zasilania, skąd kablami 6 kV rozprowadzana jest do 15 stacji rozdzielczych. Całkowita moc możliwa do dostarczenia z sieci energetycznej wynosi 16 MW. Aktualni użytkownicy wykorzystują poniżej 50% mocy maksymalnej.

Gaz ziemny

Na teren strefy doprowadzony jest gazociąg wysokiego ciśnienia do stacji redukcyjnej o maksymalnej przepustowości 1600 Nm³/h, skąd gaz średnioprężny o ciśnieniu 80 kPa rozprowadzany jest rurociągiem o średnicy 150 mm. W chwili obecnej średni pobór gazu wynosi ok. 200 Nm³/h. W przypadku bardzo dużego zapotrzebowania na gaz ze strony potencjalnych inwestorów istnieje możliwość jego doprowadzenia ze zlokalizowanego w pobliżu Nowej Dęby gazociągu wysokiego ciśnienia Sandomierz—Komorów.

Energia cieplna

Ciepła woda wytwarzana jest w kotłowni wodnej zlokalizowanej na terenie strefy, wyposażonej w cztery kotły wodne o mocy 46 MW. Czynniki grzewcze o parametrach zmiennych 150°C/70°C i o parametrach stałych 150°C/100°C dostarczany jest sieciami czteroprowadowymi do różnych obiektów zlokalizowanych w strefie.

Para wodna nasycona o parametrach 0,3 MPa/130°C wytwarzana jest w elektrociepłowni wyposażonej w dwa kotły węglowo-gazowe o łącznej mocy 24 MW. Łączna długość sieci gorącej wody wynosi 5,9 km, a pary 2,7 km. Rezerwa mocy cieplnej wynosi ponad 40%.

Sprężone powietrze

Sprężarkownia zlokalizowana na terenie strefy, pracująca na rzecz wspólnej sieci o ciśnieniu 0,55 MPa, wyposażona jest w 4 sprężarki o łącznej wydajności 200 Nm³/min. Aktualne zużycie sprężonego powietrza wynosi 80 Nm³/min. Łączna długość sieci wynosi ok. 5 km.

Woda

Teren strefy zasilany jest wodą zarówno do celów socjalnych, jak i przemysłowych, z głębinowego ujęcia o wydajności 600 m³/h, rurociągami żeliwnymi i stalowymi. Obecnie pobór wody nie przekracza 300 m³/h. Układ sieci wodnych na terenie strefy umożliwia łatwe doprowadzenie wody do każdego miejsca strefy.

Ścieki

Obszar strefy posiada kanalizację sanitarną oraz przemysłowo-burzową. Ścieki sanitarne odprowadzane są do miejskiej oczyszczalni biologicznej. Ścieki przemysłowe oczyszczane są w neutralizatorze i wraz z wodą opadową odprowadzane są do potoku Koniec-pólka.

Drogi

Drogi wewnętrzne o łącznej długości prawie 18 km, głównie asfaltowe, pozwalają na dobry dojazd do każdego obiektu i działki na terenie strefy. Rozwiązania drogowe pozwalają na przewóz nawet ładunków wielkogabarytowych.

Kolej

Bocznicą kolejową na terenie strefy ma długość 7 km. Wyposażona jest w wagę kolejową o nośności 100 ton, suwnice rozładunkowe, a także urządzenia do rozładunku materiałów sypkich. Obok terenu strefy przebiega strategiczna linia szerokotorowa (LHS) na Ukrainę i do Rosji, a w odległości 15 km znajduje się stacja przeładunkowa tej linii w Woli Baranowskiej.

Telekomunikacja

Teren strefy jest obsługiwany przez nowoczesną centralę telefoniczną o pojemności 600 NN. Teren objęty jest zasięgiem telefonii komórkowej (Era GSM, Centertel).

3.2. Obszar Tarnobrzeg-Machów

3.2.1. Budynki

Na obszarze podstrefy znajduje się:

- 13 budynków produkcyjno-usługowych o łącznej powierzchni 25 500 m²,
- 5 hal o łącznej pow. ok. 21 600 m², które mogą spełniać funkcje magazynowe,
- 3 biurowce o łącznej pow. 5 700 m².

Część z możliwych do wykorzystania w przyszłości budynków zlokalizowana jest na terenie Kopalni Siarki Machów w likwidacji i służy obecnie jako zaplecze dla załogi zajmującej się rekultywacją wyrobiska kopalnianego. Zakłada się utworzenie w istniejących obiektach ok. 1 300 nowych miejsc pracy.

3.2.2. Grunty budowlane

Na terenie obszaru w Tarnobrzegu-Machowie pod nową zabudowę można przeznaczyć około 50 ha gruntów, w większości uzbrojonych lub zlokalizowanych w sąsiedztwie infrastruktury do przesyłu mediów energetycznych, z możliwością dobrego dojazdu po drogach utwardzonych. Po zagospodarowaniu tego obszaru przez inwestorów może powstać około 2 500 kolejnych nowych miejsc pracy.

3.2.3. Budowle i infrastruktura do przesyłu mediów energetycznych

Podstawowym walorem obszaru strefy w Tarnobrzegu-Machowie z punktu widzenia inwestowania jest bogate uzbrojenie techniczne terenu i łatwa dostępność do infrastruktury do przesyłu mediów energetycznych.

Dostępna obecnie ilość energii cieplnej wykorzystywana jest zaledwie w 20%, energii elektrycznej — w 10% oraz mniej niż w 50% w innych mediach. Istnieją potencjalne możliwości znaczącego wzrostu dostawy także gazu ziemnego.

Energia elektryczna

Teren zasilany jest dwoma niezależnymi liniami wysokiego napięcia 110 kV dochodzącymi do Głównej Stacji Zasilania, posiadającej zainstalowane dwa transformatory o mocy po 31,5 MW, skąd kablami 6 kV rozprowadzana jest do stacji rozdzielczych. Całkowita moc możliwa do dostarczenia z sieci energetycznej wynosi 63 MW. W dniu dzisiejszym wykorzystuje się poniżej 10% mocy maksymalnej.

Gaz ziemny

Na teren strefy doprowadzony jest gaz o ciśnieniu 1,2 — 3,2 MPa, który w stacji redukcyjnej o maksymalnej przepustowości 1600 Nm³/h jest redukowany do ciśnienia 0,08 MPa i 0,008 MPa. W chwili obecnej średni pobór gazu nie przekracza 1000 Nm³/h. W przypadku bardzo dużego zapotrzebowania na gaz ze strony potencjalnych inwestorów istnieje możliwość zwiększenia dostaw po uzgodnieniu z dostawcą.

Energia cieplna

Energia cieplna w różnych postaciach wytwarzana jest w elektrociepłowni zlokalizowanej na terenie strefy. Elektrociepłownia może zasilać odbiorców w:

- ciepłą wodę o parametrach zmiennych 150°C/70°C o łącznej mocy 40 MW,
- ciepłą wodę o parametrach stałych 170°C/100°C poprzez dwie stacje wymienników o łącznej mocy 150 MW w ilości do 1 000 Mg/h,
- parę wodną w ilości 200 Mg/h przy ciśnieniu 0,6 MPa i 40 Mg/h przy ciśnieniu 1,3 MPa,

- wodę zdemineralizowaną i zmiękczoną,
- energię elektryczną — uzupełniająco.

Energia cieplna dostarczana jest rozbudowanym systemem sieci przesyłowych do różnych obiektów zlokalizowanych w strefie. Rezerwa mocy cieplnej wynosi ponad 80%.

Sprężone powietrze

Sprężarkownia zlokalizowana na terenie strefy pracuje do wspólnej sieci przy ciśnieniu 0,42 MPa i posiada wydajność 500 Nm³/min.

Woda pitna

Teren strefy zasilany jest wodą z głębinowego ujęcia o wydajności 270 m³/h, rurociągiem o długości 7 km poprzez przepompownię i zbiornik magazynowy usytuowany na terenie strefy.

Woda przemysłowa

Woda przemysłowa pobierana jest poprzez kanał z rzeki Wisły. Pompa diagonalna tłoczy wodę dwoma rurociągami o średnicy 800 mm i o średnicy 1000 mm w maksymalnej ilości 1400 m³/h. Ciśnienie w sieci 0,6 — 0,75 MPa. Aktualne zapotrzebowanie odbiorców nie przekracza 800 m³/h.

Ścieki

Obszar strefy posiada kanalizację sanitarną oraz przemysłową i burzową. Ścieki sanitarne odprowadzane są do oczyszczalni mechanicznej. Ścieki przemysłowe i burzowe odprowadzane są do zbiorników retencyjnych.

Drogi

Drogi wewnętrzne o łącznej długości prawie 10 km, głównie betonowe i asfaltowe, pozwalają na dobry dojazd do każdego obiektu i działki na terenie strefy.

Kolej

Bocznica kolejowa na terenie strefy ma długość 7,5 km. Wyposażona jest w wagę kolejową o nośności 100 ton. Obok terenu strefy przebiega strategiczna linia szerokotorowa (LHS) na Ukrainę i do Rosji, a w odległości 10 km znajduje się stacja przeładunkowa tej linii w Woli Baranowskiej i następna w odległości 60 km — w Staszowie.

Telekomunikacja

Teren strefy jest obsługiwany przez centralę telefoniczną o pojemności 600 NN, zapewniającą w każdym miejscu strefy żadaną ilość łączy i numerów telefonicznych. Centrala umożliwia świadczenie usług w zakresie transmisji danych. Teren strefy i okręgu tarnobrzeskiego objęty jest systemem telefonii komórkowej Centertel i Era GSM.

3.3. Obszar Stalowa Wola

3.3.1. Budynki

W obszarze strefy, zlokalizowanym na terenie Huty Stalowa Wola, znajduje się 55 obiektów, takich jak hale produkcyjne, magazynowe, budynki usługowe i inne, o łącznej powierzchni użytkowej ok. 288 tys. m²; 16 z nich to obiekty nie wykorzystane w różnych stadiach budowy. Dla inwestorów przeznaczonych jest:

- 9 hal produkcyjnych wraz z usługowcami, o łącznej pow. ok. 22 000 m²,
- 5 biurowców o łącznej pow. 3 700 m².

Przeznaczenie części budynków obecnie użytkowanych, w tym jedna hala o pow. 44 tys. m² i magazyn o pow. 2,14 tys. m², może w przyszłości ulec zmianie i będzie możliwość zaoferowania ich inwestorom. Zakłada się utworzenie w istniejących obiektach ok. 1 600 nowych miejsc pracy.

3.3.2. Grunty budowlane

Na terenie obszaru w Stalowej Woli pod nową zabudowę można przeznaczyć około 56 ha częściowo zalesionych gruntów. Grunty te są częściowo uzbrojone lub też zlokalizowane w sąsiedztwie infrastruktury do przesyłu mediów energetycznych. Zakłada się, że można będzie na tych terenach utworzyć 2 300 kolejnych nowych miejsc pracy.

3.3.3. Budowle i infrastruktura do przesyłu mediów energetycznych

Dostępne są wszystkie media niezbędne do prowadzenia działalności gospodarczej. W chwili obecnej wykorzystanie zasobów mediów nie przekracza 30% dla gazu ziemnego wysokometanowego i ścieków oraz 70% dla innych mediów, jak woda, energia cieplna, energia elektryczna. Ze względu na bardzo duże zdolności przesyłowe infrastruktury posiadane rezerwy mediów są wystarczające dla dużych nowych inwestycji. W razie konieczności istnieją także potencjalne możliwości znaczącego wzrostu dostawy niektórych czynników energetycznych.

Energia elektryczna

Teren strefy zasilany jest dwoma niezależnymi liniami wysokiego napięcia 110 kV wyprowadzonymi z rozdzielni Elektrowni Stalowa Wola położonej 2 km od strefy, które dochodzą do rejonowych stacji zasilających. Istnieje możliwość doprowadzenia trzeciej, rezerwowej linii 110 kV. Zdolność przesyłowa każdej linii wynosi 75 MW. Poszczególne rejon strefy zasilane są z rejonowych stacji transformatorowo-rozdzielczych 110/6 kV. Dystrybucja energii wewnątrz odbywa się z wykorzystaniem napięcia 6 kV.

Gaz ziemny wysokometanowy

Na teren strefy z krajowej sieci przesyłowej doprowadzony jest gaz o ciśnieniu 6,4—1,5 MPa, który w stacji redukcyjnej jest redukowany do ciśnienia 0,3 MPa i rozprowadzany sieciami do rejonowych stacji redukcyjno-pomiarowych. Zdolność przesyłowa stacji i sieci wykorzystywana jest aktualnie w 30%.

Energia cieplna

Energia cieplna dostarczana jest z Elektrowni Stalowa Woda w postaci wody grzewczej i pary grzewczo-technologicznej. Elektrociepłownia może zasilać odbiorców w czynniki grzewcze o następujących parametrach:

- ciepła woda o parametrach 130°C/80°C i ciśnieniu 0,8 MPa doprowadzana magistralami; wykorzystanie głównej magistrali przesyłowej do Elektrowni osiąga 80% jej przepustowości;
- para wodna o ciśnieniu 1,2 — 1,4 MPa i temperaturze 220—240°C dostarczana magistralą i wykorzystywana do potrzeb grzewczo-technologicznych i bytowo-gospodarczych; wykorzystanie zdolności przesyłowych wynosi aktualnie ok. 70%.

Sprężone powietrze

Centralna sprężarkownia o trwałej wydajności 42 tys. Nm³/h zasila odbiorców w sprężone powietrze o ciśnieniu 0,6—0,65 MPa przez rozległą pierścieniową sieć terenową.

Woda pitna

Teren strefy zasilany jest wodą z głębinowego ujęcia po poddaniu jej procesowi uzdatniania. Sieć dostarczająca wodę pod ciśnieniem 0,2—0,3 MPa jest wykorzystana w 70% z możliwością dalszej rozbudowy.

Woda przemysłowa pobierana jest bezpośrednio z rzeki San poprzez kanał zrzutowy elektrowni i dostarczana do sieci na terenie strefy pod ciśnieniem 0,3 MPa.

Ścieki

Obszar strefy posiada kanalizację sanitarną oraz przemysłową i burzową. Ścieki przemysłowe z procesów obróbki cieplnej i chemicznej są wstępnie uzdatniane w neutralizatorach i ostatecznie oczyszczone w centralnej oczyszczalni ścieków, której zdolności są wykorzystane w 30%.

Drogi

Drogi wewnętrzne o łącznej długości prawie 18,5 km, głównie betonowe i asfaltowe, pozwalają na dobry dojazd do większości działek na terenie strefy.

Kolej

Bocznica kolejowa na terenie strefy ma długość 11,25 km i jest częścią systemu transportu kolejowego znajdującego się na terenie Huty Stalowa Wola.

Telekomunikacja

Teren strefy jest obsługiwany przez centralę telefoniczną o pojemności 4 000 NN, wykorzystaną w chwili obecnej w 70%. Teren strefy i okręgu Stalowej Woli objęty jest systemem telefonii komórkowej Centertel i Era GSM.

3.4. Obszar Staszów—Grzybów

3.4.1. Budynki

Na obszarze strefy zlokalizowanym na terenie Kopalni i Zakładów Chemicznych Siarki w Grzybowie znajdują się nie zagospodarowane hale produkcyjno-magazynowe.

3.4.2. Grunty budowlane

Na terenie obszaru w Staszowie-Grzybowie pod nową zabudowę można przeznaczyć około 50 ha gruntów, w większości częściowo uzbrojonych lub zlokalizowanych w sąsiedztwie infrastruktury do przesyłu mediów energetycznych.

Zakłada się utworzenie na tym terenie ok. 1 000 kolejnych nowych miejsc pracy.

3.4.3. Budowle i infrastruktura do przesyłu mediów energetycznych

Tereny strefy w Staszowie-Grzybowie posiadają konieczne uzbrojenie techniczne i dostępność do infrastruktury do przesyłu mediów energetycznych.

Energia elektryczna

Teren zasilany jest dwoma niezależnymi liniami wysokiego napięcia 110 kV dochodzącymi do Głównej Stacji Zasilania, skąd kablami 6 kV rozprowadzana jest do stacji rozdzielczych. Całkowita moc możliwa do dostarczenia z sieci energetycznej wynosi 4 MW. W dniu dzisiejszym podmioty istniejące wykorzystują poniżej 15% mocy maksymalnej.

Po modernizacji linii kablowych 6 kV będzie można dostarczyć podmiotom działającym w tym podobszarze energię elektryczną o mocy 10 MW.

Gaz ziemny

Na teren strefy doprowadzony jest gaz wysoko-średnioprężny, który w stacji redukcyjnej o maksymalnej przepustowości 250 Nm³/h redukowany jest do ciśnienia średnioprężnego. W chwili obecnej średni pobór gazu nie przekracza 100 Nm³/h. W przypadku dużego zapotrzebowania na gaz ze strony potencjalnych inwestorów istnieje możliwość, po rozbudowaniu stacji redukcyjnej, zwiększenia dostawy do 2 000 Nm³/h po uzgodnieniu z dostawcą. Dostawcą gazu i właścicielem infrastruktury do jego przesyłu są Podkarpackie Okręgowe Zakłady Gazownicze.

Energia ciepła

Część podobszaru strefy może być zasilana w energię ciepłą z ciepłowni Kopalń i Zakładów Chemicznych Siarki „Siarkopol”, która posiada rezerwy mocy cieplnej w wysokości 8 GJ/h. Pozostała część podobszaru może uzyskiwać energię ciepłą z lokalnych kotłowni opalanych gazem.

Woda pitna

Teren strefy zasilany jest wodą pitną w ilości 200 m³/h z wodociągów miejskich Staszowa.

Woda przemysłowa

Istnieje możliwość dostawy wody przemysłowej w ilości 400 m³/h. Przez obszar poprowadzony jest rurociąg wody przemysłowej, z którego można zasilać praktycznie cały teren podstrefy.

Drogi

Obszar strefy zlokalizowany jest wzdłuż dróg państwowych. Istnieje możliwość dobrego dojazdu do każdego miejsca na terenie strefy.

Kolej

Obszar strefy zlokalizowany jest wzdłuż torowiska linii kolejowej z torem szerokim (linia hutniczo-siarkowa) i torem normalnym. W obszarze strefy znajduje się bocznicą kolejowa o długości 1 250 m ze stacją rozrządową i torem zdawczo-odbiorczym umożliwiającym przeładunki z kolei normalnotorowej na kolej szerokotorową (LHS), umożliwiającą przewożenie ładunków na Ukrainę i do Rosji.

Telekomunikacja

Teren strefy jest obsługiwany przez automatyczną centralę telefoniczną Kopalni Siarki „Grzybów” w Rzędowie o pojemności 600 NN, która jest wykorzystana w chwili obecnej w 50%. Teren podstrefy jest w zasięgu telefonii komórkowej (Centertel, Era GSM).

4. Działania prawno-organizacyjne i ekonomiczne

4.1. Warunki prawno-organizacyjne

4.1.1. Zarządzanie strefą

Zarządzającym TSSE EURO-PARK WISŁOSAN została ustanowiona Agencja Rozwoju Przemysłu S.A. (ARP S.A.) z siedzibą w Warszawie.

Zarządzający będzie prowadził działania zmierzające do osiągnięcia celów ustanowienia strefy, zgodnie z planem rozwoju strefy oraz regulaminem strefy, w szczególności poprzez:

- 1) zbywanie na rzecz inwestorów prawa własności nieruchomości i użytkowania wieczystego gruntów położonych na terenie strefy,

- 2) prowadzenie działań w celu stworzenia warunków gospodarowania infrastrukturą w sposób ułatwiający podmiotom gospodarczym prowadzenie działalności gospodarczej,
- 3) udzielanie zezwoleń na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie strefy.

4.1.2. Regulamin strefy

Regulamin strefy zatwierdzony został przez Ministra Gospodarki w dniu 23 marca 1998 r. Określa on sposób wykonywania zarządu strefą przez zarządzającego.

4.1.3. Procedura udzielania zezwoleń

Procedurę udzielania zezwoleń na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie strefy ustala zarządzający w oparciu o uregulowanie zawarte w:

- rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 27 stycznia 1998 r. w sprawie powierzenia Agencji Rozwoju Przemysłu S.A. udzielania zezwoleń na prowadzenie działalności gospodarczej oraz wykonywanie bieżącej kontroli działalności podmiotów gospodarczych na terenie Tarnobrzeskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej EURO-PARK WISŁOSAN oraz ustalenia zakresu tej kontroli (Dz. U. Nr 22, poz. 108),
- rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 27 stycznia 1998 r. w sprawie sposobu przeprowadzania, zasad i warunków rokowań oraz kryteriów oceny zamierzeń co do przedsięwzięć gospodarczych, które mają być podjęte przez podmioty gospodarcze na terenie Tarnobrzeskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej EURO-PARK WISŁOSAN (Dz. U. Nr 22, poz. 107).

4.1.4. Struktura zarządzania

W celu sprawnego zarządzania TSSE EURO-PARK WISŁOSAN, Zarząd Agencji Rozwoju Przemysłu S.A. podjął decyzję o utworzeniu Oddziału ARP S.A. w Tarnobrzegu.

W strukturze organizacyjnej oddziału utworzonego w celu bieżącego zarządzania strefą wyodrębniono trzy pionory funkcjonalne:

- pion marketingu i rozwoju,
- pion eksploatacji i rozwoju majątku,
- pion finansowo-księgowy.

Zakres funkcji związanych z bieżącym zarządzaniem strefą, ich nadzorem i koordynacją określony jest regulaminem organizacyjnym ARP S.A., regulaminem organizacyjnym Oddziału ARP S.A. w Tarnobrzegu i uchwałami Zarządu ARP S.A.

Oddział ARP S.A. w Tarnobrzegu reprezentuje zarządzającego na terenie strefy i w kontaktach zewnętrznych

nych, a także współdziała z lokalnymi władzami i instytucjami na rzecz obsługi inwestorów.

4.2. Warunki prawno-ekonomiczne

4.2.1. Ulgi i preferencje

Zakres zwolnień podatkowych i preferencji dla podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na terenie strefy określa rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 września 1997 r. w sprawie ustanowienia Tarnobrzeskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej EURO-PARK WISŁOSAN (Dz. U. Nr 135, poz. 907).

W okresie równym połowie czasu, na jaki ustanowiono strefę, istnieje możliwość całkowitego zwolnienia od podatku dochodowego dochodów z działalności gospodarczej prowadzonej na terenie Tarnobrzeskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej EURO-PARK WISŁOSAN. W pozostałym okresie istnienia strefy zwolnienie z podatku dochodowego wynosi do 50% takich dochodów.

Ponadto przewidziano preferencje w zakresie amortyzacji oraz wydatków inwestycyjnych dla podmiotów nie korzystających ze zwolnienia od podatku dochodowego.

Zwolnienia i preferencje będą przysługiwać jedynie przedsiębiorcom prowadzącym na terenie strefy działalność gospodarczą w oparciu o otrzymane zezwolenie. Zakres korzystania ze zwolnień i preferencji uwarunkowany jest skalą inwestycji podejmowanych na terenie strefy lub osiągnięciem określonej wielkości zatrudnienia.

Na terenie strefy możliwe będzie także prowadzenie działalności gospodarczej nie wymagającej zezwolenia, której zakres określa rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 września 1997 r. w sprawie ustanowienia Tarnobrzeskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej EURO-PARK WISŁOSAN (Dz. U. Nr 135, poz. 907).

Przedsiębiorcy prowadzący taką działalność nie będą korzystali z ulg i preferencji.

4.2.2. Udogodnienia dotyczące procesu inwestowania

W celu sprawniejszego i szybszego podejmowania decyzji związanych z obsługą inwestorów i z procesami inwestycyjnymi, które będą prowadzone na terenie strefy, zarządzający:

- podejmie współpracę z właściwymi dla danego terenu organami administracji samorządowej odnośnie do wydawania decyzji z zakresu prawa budowlanego dla inwestycji prowadzonych na terenie strefy,
- będzie gromadził informacje geodezyjne i przekazywać je inwestorom dla podejmowania decyzji o lokalizacji działalności gospodarczej na terenie strefy,

- podejmie współpracę z właściwymi dla danego obszaru urzędami gmin w sprawach związanych z ewentualnym opracowaniem lub zmianą planów przestrzennego zagospodarowania w części obejmującej tereny strefy.

4.2.3. Dostęp do infrastruktury

Istniejąca na terenie strefy infrastruktura jest ważnym jej atutem, w istotny sposób ułatwiającym inwestorom rozpoczęcie i prowadzenie działalności gospodarczej. Przez dostęp do infrastruktury rozumie się w szczególności:

- wypracowanie przez zarządzającego systemu współpracy z właścicielami infrastruktury na terenie strefy i z dostawcami mediów energetycznych, który gwarantuje inwestorom strefy ciągłość dostaw i najkorzystniejszy poziom cen dostarczanych mediów oraz warunków inwestowania na terenach położonych w sąsiedztwie lub otoczeniu działek właściciela infrastruktury,
- umożliwienie inwestorom korzystania z infrastruktury na podstawie umów z jej właścicielami,
- opracowanie przez zarządzającego planów modernizacji infrastruktury,
- opracowanie programu rozwoju infrastruktury na terenach strefy.

4.2.4. Szkolenia

Przekwalifikowanie znacznej części pracowników zwalnianych z firm działających na terenach, na których utworzono strefę, oraz wyjście naprzeciw oczekiwaniom inwestorów w zakresie zapewnienia odpowiednio wyszkolonych kadr będzie możliwe przy współdziałaniu właściwych urzędów pracy oraz przy pomocy licznych instytucji szkolących, działających we wszystkich czterech miastach, na których terenie utworzono strefę.

W tej dziedzinie zarządzający podejmie następujące działania:

- będzie współdziałał w określaniu zapotrzebowania na poszczególne rodzaje zawodów na terenie strefy,
- będzie współdziałał w zakresie działalności szkoleniowej i stymulował zmianę profili nauczania,
- będzie nawiązywał kontakty z instytucjami wspomagającymi finansowanie szkoleń.

5. Otoczenie strefy

Działalność strefy będzie wywierać istotny wpływ na swoje otoczenie. Problemy przedsiębiorców, których grunty objęto strefą, i konieczność restrukturyzacji przemysłu, będącego podstawą rozwoju regionu, są

czynnikami dodatkowo zwiększającymi presję społeczną i oczekiwania pod adresem strefy. W związku z tym zarządzający:

- podejmie współpracę z władzami miast, firmami i instytucjami w celu stworzenia środowiska przyjaznego inwestorom (rozwój hotelarstwa, bazy turystyczno-wypoczynkowej, komunikacji),
- podejmie współpracę z instytucjami miast, regionów i województwa w celu rozwijania instrumentów finansowych (infrastruktura bankowo-finansowa) wspomagających inwestorów,
- opracuje i będzie realizował system informowania społeczeństwa odnośnie do zagadnień związanych z funkcjonowaniem Tarnobrzesckiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej oraz o możliwościach jej wpływu na rozwój regionu.

5.1. Strategia rozwoju strefy

Założenia ogólne

Przy opracowaniu strategii przyjęto za podstawowe następujące założenia:

- 1) pozyskanie dla każdej podstrefy minimum jednego inwestora strategicznego o kapitale do zainwestowania powyżej 100 mln zł,
- 2) preferowanie inwestycji trwale związanych z obszarem strefy oraz inwestycji generujących dużą ilość miejsc pracy,
- 3) utworzenie w strefie, szczególnie w Stalowej Woli, zaplecza kooperacyjnego dla inwestorów działających w strefie i dla przedsiębiorców — właścicieli terenów, na których utworzono strefę,
- 4) oparcie strategii rozwoju strefy na koncentracji przedsięwzięć wykorzystujących kwalifikacje pracowników, infrastrukturę, zaplecze badawczo-rozwojowe, dostępne technologie i inne atuty rejonu, a także uwzględniające tendencje gospodarcze w skali całego regionu,
- 5) preferowanie inwestycji bezpośrednich w strefie, jak również związków kapitałowych, z zewnętrznymi przedsiębiorcami — właścicielami gruntów w strefie.

Zarządzający za szczególnie ważne będzie uważał przedsięwzięcia, które przyczyniają się do realizacji podstawowych celów strefy, czyli tworzenia nowych miejsc pracy, zagospodarowania nie wykorzystanego majątku produkcyjnego, zlokalizowanego na terenie strefy, oraz zmiany monokultury branżowej, szczególnie w podstrefach utworzonych na terenach zakładów i kopalń siarki w Machowie i Grzybowie.

Znaczne rezerwy wykwalifikowanej siły roboczej i doświadczenie firm działających w strefie jeszcze przed jej utworzeniem, w tym potencjału ośrodków badawczo-rozwojowych, będzie istotnym argumentem na rzecz lokowania się na terenie TSSE inwestorów o wysokim poziomie techniczno-technologicznym.

5.2. Strategia alokacji inwestycji

Strategia lokowania inwestycji w poszczególnych podstrefach będzie się opierała na poniższych założeniach:

- do podstrefy w Staszowie, ze względu na stosunkowo najniższe w porównaniu z innymi podstrefami uzbrojenie techniczne, wysoką dekapitalizację majątku oraz najmniej atrakcyjne położenie i konieczność zmiany struktury przemysłu regionu, opartego w chwili obecnej na wydobywaniu i przetwórstwie siarki, przyjmowane będą inwestycje z różnych branż, produkujące w dużej mierze na rzecz rynku lokalnego; wyjątkiem od tej zasady będą inwestycje, które wykorzystają w dużym zakresie transport kolejowy, w tym szeroki tor na Ukrainę i do Rosji;
- podstrefa w Machowie, dysponująca bogatą infrastrukturą techniczną, dużą ilością hal do zagospodarowania, bardzo dobrym układem komunikacyjnym i wykształconą kadrą techniczną, przyjmie inwestycje o większym stopniu złożoności, wymagające zarówno bogatej infrastruktury, jak i kwalifikowanej kadry; preferowani będą inwestorzy, których profil produkcji wpłynie na zmianę monokultury przemysłowej i równocześnie wykorzysta doświadczenia w zakresie przetwórstwa chemicznego;
- w podstrefie w Nowej Dębie, dysponującej bogatą infrastrukturą techniczną, dobrym układem komunikacyjnym, wysoko kwalifikowaną kadrą i czystym środowiskiem, można lokować inwestycje analogiczne do obecnej produkcji, rozwijające ją w ramach joint venture lub wykorzystujące kwalifikacje ludzi, a także inwestycje z innych branż, dla których istotnym wymogiem jest nieskażone środowisko;
- podstrefa w Stalowej Woli, dysponująca bogatą infrastrukturą techniczną, ogromnym zapleczem kooperacyjnym, najliczniejszą kwalifikowaną kadrą z każdej praktycznie specjalności, dobrym układem komunikacyjnym i dużymi rezerwami gruntów pod nową zabudowę, może przyjąć właściwie każdy rodzaj inwestycji; preferowane będą inwestycje kooperujące z firmami już działającymi na terenie strefy oraz inwestycje wykorzystujące potencjał infrastrukturalny, ludzki i naukowy Stalowej Woli.

5.3. Identyfikacja potencjalnych inwestorów

W zakresie identyfikowania potencjalnych inwestorów przyjęto dwa kierunki w odniesieniu do strategii inwestowania:

- inwestycje od podstaw, tzw. „green-field”, lub na istniejącym majątku, tzw. „brown-field”,
- związki kapitałowe z firmami istniejącymi na terenie strefy.

W zakresie branż przemysłowych, na których koncentrować się będą bezpośrednio działania promocyjne zarządzającego strefą, będą brane pod uwagę branże:

- wykorzystujące umiejętności ludzi i ich doświadczenie zawodowe, infrastrukturę, zaplecze badawczo-rozwojowe, dostępne technologie oraz zasoby regionu,
- zgodne z trendami w skali regionu, wykazujące największą aktywność inwestycyjną w Polsce oraz w krajach Europy Wschodniej.

Krajami, w których zakłada się największą aktywność w poszukiwaniu inwestorów, wg stopnia atrakcyjności dla TSSE, są:

- Polska,
- najsilniejsze gospodarczo kraje Unii Europejskiej, tj. Niemcy, Wielka Brytania, Francja, Włochy, Austria,
- inne wybrane kraje pozaeuropejskie, tj. USA, Japonia, Korea, Tajwan.

Strategia rozwoju uwzględnia specyfikę poszczególnych podstref oraz poszczególnych rodzajów majątku, które będą przedmiotem oferty.

Zgodnie z powyższymi założeniami, z punktu widzenia racjonalnego zagospodarowania strefy, preferowani są przedsiębiorcy, których działalność jest zgodna z tradycjami obszarów poszczególnych podstref, z wykorzystaniem istniejących tam środków technicznych. Jednocześnie priorytet muszą mieć inwestycje typu „green-field”, które są najbardziej spektakularne oraz tworzą nowe miejsca pracy, uwiarygodniając funkcjonowanie strefy.

5.4. Preferowane rodzaje inwestycji w poszczególnych podstrefach

5.4.1. Podstrefa w Staszowie-Grzybowie

Zlokalizowana jest na terenie poeksploatacyjnym przemysłu górnictwa siarkowego. Tradycje przemysłowe tego terenu oraz wykwalifikowana kadra z przewagą specjalności związanych z przemysłem chemicznym rzutują na preferencje dla działalności produkcyjnej, takiej jak:

- przetwórstwo chemiczne, oparte na związkach kooperacyjnych z funkcjonującymi zakładami chemicznymi i kopalnią siarki, komplementarne dla istniejącej produkcji,
- przetwórstwo drzewne, oparte na zasobach lokalnych kompleksów leśnych,
- przetwórstwo owocowo-warzywne z wykorzystaniem lokalnych surowców,
- produkcja materiałów budowlanych i wyposażenia budownictwa,

- przemysł lekki,
- magazynowanie i przeładunek towarów.

Strategiczne dla tego rejonu powinny być przedsięwzięcia wykorzystujące w dużym stopniu transport kolejowy oraz stację przeładunkową szeroki — normalny tor.

5.4.2. Podstrefa w Tarnobrzegu-Machowie

W rejonie Tarnobrzega dominuje jedna gałąź przemysłu związanego z wydobyciem i przetwórstwem siarki. Teren zabudowy przemysłowej Kopalni i Zakładów Przetwórczych Siarki w Tarnobrzegu oraz Kopalni Siarki „Machów” zlokalizowany jest w odległości 1 km od drogi krajowej Warszawa—Rzeszów oraz przylega do drogi Mielec—Tarnobrzeg. Specyfika branży nadała już wprawdzie charakter temu obszarowi (przemysł wydobywczy, produkcja chemiczna) wraz ze strukturą kwalifikacji i umiejętności, jednak postępuje proces likwidacji kopalni siarki na tym terenie oraz proces rekultywacji zdegradowanych terenów pogórnictwa. W związku z tym zarządzający będzie zachęcał inwestorów do lokowania inwestycji zarówno w dotychczasowych dziedzinach produkcji, jak i nowych:

- przemysł maszynowy i elektromaszynowy, produkcja aparatury chemicznej,
- przemysł chemii gospodarczej,
- przetwórstwo chemiczne na bazie siarki i kwasu siarkowego,
- przemysł petrochemiczny,
- produkcja nawozów sztucznych,
- produkcja materiałów budowlanych z wykorzystaniem materiałów poflotacyjnych,
- produkcja konstrukcji przemysłowych,
- produkcja betonów siarkowych dla budowy składowisk odpadów niebezpiecznych,
- przemysł tworzyw sztucznych,
- produkcja materiałów dla budownictwa,
- produkcja wyrobów dla motoryzacji — kooperatorów finalnych wyrobów,
- przemysł metalowy.

5.4.3. Podstrefa w Nowej Dębie

Zlokalizowana jest na terenie byłych Zakładów Metalowych Dezamet w Nowej Dębie. Preferowane w strategii dywersyfikacji sektory przemysłu to:

- przetwórstwo tworzyw sztucznych,
- produkcja wyrobów dla motoryzacji — kooperatorów finalnych wyrobów,
- produkcja żywności,

- produkcja części elektronicznych dla informatyki, telekomunikacji,
- przemysł metalowy,
- przemysł elektromaszynowy,
- produkcja wyrobów farmaceutycznych.

Podstrefa w Nowej Dębie powinna wykorzystać możliwości, jakie z jednej strony dają tradycje techniczne tego rejonu, a z drugiej czyste środowisko. Przemysł metalowy, o wieloletnich tradycjach, pozwoli na stworzenie wielu średniej wielkości przedsiębiorstw, kooperujących ze znaczącymi firmami, np. z branży motoryzacyjnej. Obiecujące perspektywy rozwoju na terenie podstrefy ma także branża zmechanizowanego sprzętu gospodarstwa domowego (możliwość tworzenia joint venture) oraz, z uwagi na nieskażone środowisko, przemysł farmaceutyczny i kosmetyczny.

5.4.4. Podstrefa w Stalowej Woli

Podstrefa położona jest w południowej części terenów byłej Huty Stalowa Wola. Zagospodarowanie tego obszaru wymaga szczególnych działań marketingowych zarówno w celu wykorzystania tradycji przemysłowej i infrastruktury technicznej, jak i koniecznej dywersyfikacji przemysłu.

Preferowany rodzaj inwestycji w ramach tradycyjnych branż to:

- przemysł motoryzacyjny,
- przemysł maszyn ciężkich, w tym maszyn do budowy autostrad,
- przemysł metalowy i elektromaszynowy,
- przemysł wykorzystujący zaawansowane technologie,
- przemysł komponentów dla budownictwa,
- produkcja oparta na wytwarzanych w HSW materiałach i półfabrykatakach,
- przemysł metali nieżelaznych,
- przetwórstwo złomu metali,
- produkcja materiałów pomocniczych dla HSW S.A., np. recyding złomowanych urządzeń stalowych.

Preferowane nowe branże to:

- produkcja materiałów dla budownictwa,
- przetwórstwo tworzyw sztucznych,
- produkcja wyrobów dla motoryzacji — kooperanci finalnych wyrobów,
- produkcja żywności,
- produkcja części elektronicznych dla informatyki, telekomunikacji,
- produkcja odzieży.

Podstrefa w Stalowej Woli oferuje inwestorom najwięcej udogodnień, posiada więc szansę na lokalizację inwestycji z wielu dziedzin przemysłu. Najbardziej pożądany będzie przemysł motoryzacyjny i maszyn ciężkich, ze względu na wieloletnie doświadczenie, kadre techniczną, ośrodek badawczo-rozwojowy i infrastrukturę techniczną.

Nowe inwestycje powinny być albo komplementarne do istniejącej produkcji, albo wykorzystywać tradycję techniczną regionu (m.in. kooperację z firmami istniejącymi) lub też rozwijać już istniejącą produkcję w oparciu o umowy joint-venture. W podstrefie tej znajdują także miejsce duże inwestycje z innych dziedzin, jak choćby z przemysłu budowlanego.

5.5. Działalność nie wymagająca zezwolenia

W każdej podstrefie, zgodnie z przepisami rozporządzenia, obok działalności produkcyjnej wymagającej zezwolenia będzie prowadzona w różnych dziedzinach działalność usługowa nie wymagająca zezwolenia. Główne rodzaje tej działalności to m.in.:

- usługi instalowania, napraw, konserwacji oraz remontu maszyn i urządzeń wykorzystywanych do prowadzenia działalności gospodarczej na terenie strefy,
- usługi w zakresie handlu, napraw pojazdów mechanicznych,
- usługi transportowe, magazynowe oraz łączności określonych w sekcji I PKWiU,
- usługi pośrednictwa finansowego oraz usługi związane z nieruchomościami,
- usługi w zakresie administracji publicznej i obrony narodowej.

Zarządzający będzie prowadził ewidencję i gromadził informacje o przedsiębiorstwach i instytucjach świadczących usługi inwestorom działającym w strefie.

5.6. Pozyskiwanie inwestorów

5.6.1. Charakterystyka docelowych grup inwestorów:

- inwestorzy strategiczni, angażujący duży kapitał inwestycyjny, wykorzystujący w istotnej części grunty strefy i zatrudniający znaczną liczbę pracowników — inwestycje typu „green-field”,
- inwestorzy średni, tworzący nowe przedsiębiorstwa w drodze zagospodarowywania istniejącego majątku produkcyjnego,
- inwestorzy tworzący nowe podmioty (joint venture) wspólnie z istniejącymi podmiotami w strefie,
- małe i średnie przedsiębiorstwa z regionu podkarpackiego,
- firmy usługowe, których działalność nie wymaga zezwolenia, a które obsługiwać będą firmy produkcyjne w strefie.

5.6.2. Zasady pozyskiwania inwestorów

Przyjętą strategią, jako podstawową zasadą pozyskiwania inwestorów, jest marketing bezpośredni (promocja adresowana).

Strategia ta obejmuje skierowanie do wybranych firm z wyselekcjonowanych sektorów przemysłowych oferty z możliwościami inwestowania w strefie, a następnie nawiązanie kontaktu ze służbami wypracowującymi lub podejmującymi decyzje inwestycyjne. Dla skuteczności prowadzonych działań niezbędne jest bieżące badanie i analizowanie trendów gospodarczych, preferencji i zachowań przedsiębiorców, analizowanie rynku inwestycji bezpośrednich w Polsce i na świecie.

Jednocześnie w ramach działań marketingowych będzie prowadzona promocja ogólna, której adresatami będą przedstawiciele biznesu i otoczenia okołobiznesowego w kraju i za granicą.

Wsparciem dla tych działań w ramach przyjętej strategii będzie wykreowanie wizerunku strefy i całego regionu jako miejsca wyjątkowo przyjaznego dla inwestorów.

5.7. Udostępnianie majątku

Udostępnianie majątku będzie następowało w drodze umów cywilnoprawnych, takich jak sprzedaż, dzierżawa, najem itp., i poprzedzane będzie:

- określeniem rodzaju, wielkości i wartości majątku,
- wynegocjowaniem i wybraniem najkorzystniejszej, z punktu widzenia strefy, oferty inwestycyjnej,
- udzieleniem zezwolenia na działalność na terenie strefy.

5.8. Rozwój środków technicznych

Środki techniczne, którymi dysponuje każda z podstref, w postaci budynków i infrastruktury, są niewystarczające do osiągnięcia zakładanego przyrostu miejsc pracy lub też ze względu na swoje zużycie nie nadają się do dalszego wykorzystania.

Sytuacja taka będzie wymagała budowy nowych budynków i rozwoju infrastruktury.

5.8.1. Budowa nowych obiektów

Zakłada się, że na gruntach przeznaczonych pod zabudowę inwestorzy będą budowali nowe obiekty, głównie hale produkcyjne. Koszt budowy nowych hal oraz infrastruktury im towarzyszącej poniosą inwestorzy.

5.8.2. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury

Konieczny zakres remontów, modernizacji i rozbudowy infrastruktury w poszczególnych podstrefach przedstawia się następująco:

Podstrefa w Tarnobrzegu-Machowie

Na terenie podstrefy istnieje rozbudowana sieć zasilania energią elektryczną średniego i niskiego napięcia. Część energii elektrycznej produkowana jest na miejscu w elektrociepłowni EC II Machów, a część pochodzi z sieci państwowych. Dystrybutorem energii na terenie podstrefy jest dotychczasowy właściciel (KiZPS „Siarkopol”). Ponieważ oferowane przez miejscowego dystrybutora ceny energii są dużo wyższe niż ceny w zakładach energetycznych, na terenie TSSE należy wybudować dwie podstacje energetyczne, połączone bezpośrednio z siecią państwową. Wykonanie tego przedsięwzięcia wymaga posiadania przez inwestora niezbędnego do tego celu terenu. Niezbędny jest również udział miejscowego zakładu energetycznego w ponoszeniu kosztów inwestycji. Awaryjne zasilanie energią elektryczną stanowić może połączenie z elektrociepłownią EC II Machów.

Szacowany koszt inwestycji wynosi ok. 2 000 000,00 zł.

Istniejąca sieć dróg w zasadzie zaspokaja potrzeby komunikacyjne, jednak w południowej części strefy, gdzie warunki inwestowania są najbardziej korzystne, należy zmodernizować odcinek o długości ok. 400 m i wybudować ok. 600 m nowej drogi. Równocześnie istnieje potrzeba dostępu do strefy od strony południowej, co można osiągnąć poprzez wykonanie dodatkowej bramy wjazdowej oraz remont dróg o łącznej długości 400 m.

Szacowany koszt modernizacji i budowy wynosi ok. 1 500 000,00 zł, a remontu ok. 700 000,00 zł.

Obok terenu strefy znajduje się stacja redukcyjna gazu ziemnego, będąca własnością zakładu gazowniczego, co pozwala na zasilanie gazem bez udziału pośredników.

Istniejąca sieć wodociągów wody pitnej i przemysłowej w pełni zaspokaja przyszłe potrzeby, a koszty przyłączenia obiektów do magistral wodnych poniesie inwestor. Podobna sytuacja jest w przypadku kolektorów kanalizacji przemysłowej i sanitarnej. Na obecnym etapie nie ma potrzeby inwestycji w wyspecjalizowaną infrastrukturę (sprężone powietrze, para wodna, co itp.).

Wszystkie opisane inwestycje dotyczą południowej części podstrefy.

Tabelaryczne zestawienie kosztów

Lp.	Rodzaj inwestycji	Ilość	Koszt
1	drogi — budowa i modernizacja	1 000 m	1 500 000,00 zł
2	energetyka	1 stacja	2 000 000,00 zł
3	drogi — remont	400 m	700 000,00 zł
razem			4 200 000,00 zł

Podstrefa w Stalowej Woli

Uzbrojenie techniczne terenu podstrefy w Stalowej Woli charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem, a w porównaniu z pozostałym obszarem — niskim poziomem uzbrojenia. W związku z tym występują tu największe potrzeby uzbrojenia. Dużych nakładów wymaga układ komunikacyjny. Istnieje potrzeba wybudowania 2 000 m dróg dojazdowych, zwłaszcza we wschodniej części strefy, gdzie należy również zlokalizować bramę wjazdową. Koszt inwestycji szacuje się na ok. 4 000 000,00 zł. Wymagane jest również wybudowanie drogi dojazdowej łączącej strefę z miastem, omijającej bramy zakładu. Zadanie to leży w gestii Urzędu Miasta w Stalowej Woli.

Energia elektryczna dostarczana jest przez Rzeszowski Zakład Energetyczny dwiema liniami. Stabo uzbrojony pod względem energetycznym teren wymaga znacznych nakładów. Należy wybudować pośredniczące stacje rozdzielcze oraz niezbędne stacje transformatorowe. Koszt inwestycji szacuje się na ok. 3 000 000,00 zł.

W celu zabezpieczenia potrzeb potencjalnych inwestycji rozbudowy wymaga również sieć centralnego ogrzewania. Aktualna wydajność instalacji ciepłowniczych zaspokaja tylko 30% przewidywanych potrzeb. Koszt inwestycji wyniesie ok. 700 000,00 zł.

Dla dużej części strefy należy wykonać sieć wodociągową wody pitnej i przemysłowej. Koszt inwestycji szacuje się na ok. 100 000,00 zł.

Konieczne jest również wybudowanie ~500 m kolektora kanalizacji przemysłowo-burzowej oraz kolektora kanalizacji sanitarnej. Koszt wykonania kanalizacji przemysłowo-burzowej szacuje się na ok. 1 500 000,00 zł, a sanitarnej na ok. 600 000,00 zł.

Nie wymaga nakładów infrastruktura gazownicza, ponieważ w centralnej części wschodniego fragmentu podstrefy znajduje się gazociąg o dużej wydajności, który w pełni zaspokoi potrzeby inwestorów.

Nakłady na uzbrojenie całego terenu podstrefy są bardzo duże, w związku z czym inwestycje muszą być ograniczone do miejsc o szczególnej atrakcyjności. Należą do nich przede wszystkim tereny na wschód od hałdy odpadów metalowych i hutniczych. Warunkiem koniecznym jest wylesienie tego terenu.

Tabelaryczne zestawienie kosztów

Lp.	Rodzaj inwestycji	Koszt
1	drogi	4 000 000,00 zł
2	energetyka	3 000 000,00 zł
3	kanalizacja przemysłowa	1 500 000,00 zł
4	wodociąg	100 000,00 zł
5	co	700 000,00 zł
6	kanalizacja sanitarna	600 000,00 zł
razem		9 900 000,00 zł

Podstrefa w Nowej Dębie

Obecnie dostępna jest dla inwestorów tylko część terenów podstrefy, zlokalizowana głównie w południowej i północno-wschodniej części, i do tych obszarów należy ograniczyć przede wszystkim inwestycje infrastrukturalne. Istotną przeszkodą przy zagospodarowaniu terenu strefy jest konieczność wylesiania znacznych obszarów. Układ komunikacyjny generalnie zapewnia dostęp do każdej części strefy, jednak remontu nawierzchni wymaga ok. 1 500 m dróg. Koszt inwestycji szacuje się na ok. 700 000,00 zł.

Na terenie podstrefy znajduje się stacja rozdzielcza prądu zasilana z dwóch linii: z Chmielowa i z Kolbuszowej. Dużych nakładów wymaga wykonanie sieci energetycznej w południowej części podstrefy, gdzie praktycznie nie istnieje sieć wysokiego napięcia. Wymagane jest położenie ok. 1 500 m kabla energetycznego. Szacunkowy koszt inwestycji przyjmuje się ok. 2 000 000,00 zł.

Istniejący stan kanalizacji przemysłowo-burzowej wymaga budowy 600 m kolektora oraz zagęszczenia sieci kanalizacji sanitarnej. Koszt budowy kanalizacji przemysłowo-burzowej wyniesie ok. 2 000 000,00 zł. Koszt uzupełnienia kanalizacji sanitarnej ok. 400 000,00 zł.

Występuje również potrzeba wykonania 1 000 m sieci ciepłowniczej. Koszt inwestycji szacuje się na ok. 500 000,00 zł.

Podstrefa posiada wodne ujęcie głębinowe, z którego dostarczana jest woda na potrzeby produkcyjne i socjalne. Należy jednak ułożyć ok. 1 000 m wodociągu. Koszt inwestycji wyniesie ok. 100 000,00 zł.

Zagospodarowanie tej podstrefy uwarunkowane jest wylesieniem tych terenów.

Tabelaryczne zestawienie kosztów

Lp.	Rodzaj inwestycji	Koszt
1	drogi	700 000,00 zł
2	energetyka	2 000 000,00 zł
3	kanalizacja przemysłowa	2 000 000,00 zł
4	wodociąg	100 000,00 zł
5	co	500 000,00 zł
6	kanalizacja sanitarna	400 000,00 zł
razem		5 700 000,00 zł

Podstrefa w Staszowie—Grzybowie

Podstrefa składa się z pięciu fragmentów o łącznej powierzchni 97 ha. Aktualnie nie ma potrzeby przeprowadzania poważniejszych infrastrukturalnych inwestycji. Nakłady inwestycyjne związane z podłączeniem do mediów ponosić będą sami inwestorzy.

6. Zasoby kadrowe

Atutem strefy są duże zasoby wykwalifikowanej siły roboczej oraz kadry technicznej i administracyjnej. Tereny, na których została utworzona strefa, to dawny Centralny Okręg Przemysłowy, w którym zakłady zatrudniały pracowników o wysokich kwalifikacjach. Istniejące na tym terenie dwa ośrodki badawczo-rozwojowe, przemysłu chemicznego i maszyn budowlanych, zatrudniają wysoko kwalifikowaną kadrę inżynieryjno-techniczną.

Na terenie Przedsiębiorstwa Kopalni i Zakładów Przetwórczych Siarki „Siarkopol” istnieje Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Siarkowego, który posiada wyspecjalizowane laboratoria chemiczne oraz ochrony środowiska.

W tarnobrzeskich szkołach ponadpodstawowych o profilach ogólnokształcącym, zawodowym, rolniczym uczy się ponad 5 000 uczniów. W mieście funkcjonują szkoły wyższe: Wyższa Szkoła Biznesu w Krakowie (filia), Małopolska Szkoła Handlowa, Policealne Studium Informatyki.

W wyniku drastycznego spadku poziomu produkcji siarki i materiałów pochodnych nastąpiły drastyczne redukcje zatrudnienia.

W Tarnobrzegu zarejestrowanych było na koniec 1998 r. około 6 000 bezrobotnych.

W mieście Staszów funkcjonują: oddział zamiejscowy Wyższej Szkoły Pedagogicznej im. J. Kochanowskiego w Kielcach, gdzie naukę pobiera 500 studentów w systemie wieczorowym i zaocznym na dwóch kierunkach: organizacji i zarządzania oraz politologii, a także Liceum Ogólnokształcące, Technikum Mechaniczne i Liceum Ekonomiczne oraz Zespół Szkół Zawodowych.

Wśród blisko 5 000 zarejestrowanych bezrobotnych znaczącą liczbę stanowią osoby z wykształceniem zawodowym i średnim technicznym.

W Nowej Dębie funkcjonują licea: ekonomiczne i ogólnokształcące, zespół szkół zawodowych. Rozwinięty w Nowej Dębie przemysł elektromaszynowy, o zaawansowanym stopniu technologii, wymuszały wysokie kwalifikacje kadry technicznej i zarządzającej, które mogą być przydatne w przemyśle maszynowym, motoryzacyjnym i budowlanym.

W wyniku drastycznego spadku zatrudnienia w rejonie Nowej Dęby zarejestrowanych jest ok. 1 500 bezrobotnych.

Stalowa Wola dysponuje dużym potencjałem kadrowym, który w chwili obecnej nie jest w pełni wykorzystywany. Zlokalizowany tu przemysł maszynowy i elektromaszynowy skupia wysokiej klasy kadrę inżynieryjno-techniczną i ekonomiczną. Dla przykładu Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Maszyn Ziemnych i Transportowych zatrudnia ok. 600 specjalistów-kon-

struktorów z branży maszyn i urządzeń budowlanych, komunikacyjnych, transportowych. W hucie wykorzystywane są nowoczesne technologie komputerowe, wspomaganie projektowania i nowoczesna aparatura naukowo-badawcza.

W Stalowej Woli znajduje się kilkanaście szkół pomaturalnych i średnich, z których warto wymienić Warszawską Szkołę Rachunkowości z kierunkami bankowość, zarządzanie finansami oraz studium ubezpieczeń społecznych, a także Zespół Szkół Budowlanych, Zespół Szkół Ekonomicznych, Zespół Szkół Zawodowych, Zespół Szkół Ogólnokształcących, jak również filie wyższych uczelni — Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego i Politechniki Rzeszowskiej.

W rejonie Stalowej Woli jest ok. 12 000 bezrobotnych.

7. Nakłady finansowe na uruchomienie i rozwój strefy

Zasadnicze znaczenie dla rozwoju strefy będzie miała realizacja koniecznych inwestycji infrastrukturalnych.

Wielkość nakładów na rozbudowę i modernizację infrastruktury w poszczególnych podstrefach szacuje się na ok. 20 000 000,00 zł.

7.1. Źródła finansowania

Rozwój strefy wymaga poniesienia nakładów przez:

- inwestorów podejmujących lub rozwijających działalność gospodarczą na terenie strefy,
- właścicieli infrastruktury do wytwarzania i przesyłu mediów,
- dostawców mediów,
- właścicieli majątku, na których terenie utworzono strefę.

7.1.1. Nakłady inwestorów podejmujących lub rozwijających działalność gospodarczą na terenie strefy

Przedsiębiorcy rozpoczynający działalność na terenie strefy na podstawie zezwolenia będą ponosili koszty zakupu działek gruntowych i budowy nowych obiektów produkcyjnych lub koszty adaptacji i modernizacji starych oraz koszty przyłączy energetycznych.

7.1.2. Nakłady właścicieli infrastruktury do wytwarzania i przesyłu mediów

Koszty remontów i modernizacji infrastruktury do wytwarzania i przesyłu mediów będą ponosili jej właściciele, uzyskujący dochody z przesyłu mediów. Koszty rozbudowy infrastruktury przesyłowej będą ponosi-

li dostawcy mediów, a w pewnych przypadkach w kosztach tych będą partycypowali inwestorzy rozpoczynający lub rozwijający działalność gospodarczą na terenie strefy, w oparciu o dwustronne umowy z dostawcami mediów.

7.1.3. Nakłady dostawców mediów

Dostawcy mediów, tacy jak zakłady gazownicze i zakłady energetyczne, którzy zawrą dwustronne umowy z inwestorami na dostawę czynników energetycznych, będą partycypować w wykonawstwie sieci i urządzeń przesyłowych.

Operatorzy telekomunikacyjni, zawierający z inwestorami umowy na usługi teletechniczne, będą wykonywać na swój koszt kanalizacje i sieci teletechniczne.

7.1.4. Nakłady właścicieli majątku, na których terenie utworzono strefę

Właściciele majątku będą przeznaczać część środków uzyskiwanych ze sprzedaży nieruchomości, położonych na terenie strefy, na wykonywanie uzbrojenia technicznego działek oferowanych inwestorom.

7.1.5. Nakłady zarządzającego — Agencji Rozwoju Przemysłu S.A.

Zarządzający będzie rozbudowywał na własnych terenach infrastrukturę techniczną, w tym infrastrukturę do przesyłu mediów. Nakłady na ten cel będą uzyskiwane m.in. z tytułu prowizji ze sprzedaży gruntów w strefie oraz ze sprzedaży gruntów będących własnością zarządzającego.

W celu usprawnienia obsługi inwestorów opracowany zostanie system informacji o strefie, zawierający m.in. stan prawny nieruchomości, mapy ewidencyjne i zasadnicze, dane opisowe dotyczące majątku, stan techniczny infrastruktury, archiwum dokumentacji obiektów, archiwum dokumentów itp. System umożliwi opracowanie oferty oraz zestawów danych, np. w postaci katalogów, prezentacji itp.

8. Etapy rozwoju strefy

Rozwój strefy jest procesem ciągłym i należy założyć, że będzie następował w etapach.

Etap I przypadający na lata 1998 i 1999, który obejmuje:

- przygotowanie i realizację warunków formalno-prawnych i organizacyjnych umożliwiających podejmowanie działalności gospodarczej na podstawie zezwolenia,
- przyjęcie pierwszych inwestorów,

- prowadzenie intensywnej akcji promocyjnej strefy,
- przygotowanie warunków finansowych dla dalszego rozwoju strefy.

Etap II przypadający na lata 1999 do 2002, który obejmuje:

- zapewnienie co najmniej połowy strefy inwestorami,
- częściową rozbudowę infrastruktury technicznej w strefie.

Etap III przypadający na lata 2003 do 2005, który obejmuje:

- dokończenie rozbudowy infrastruktury technicznej,
- zapewnienie strefy inwestorami,
- rozwój działalności gospodarczej w strefie.

Etap IV przypadający na lata 2006 do 2010, który obejmuje:

- osiągnięcie docelowego poziomu aktywności gospodarczej i zatrudnienia;
- ostateczną zmianę charakteru rejonu wydobywczego i zakładów przetwórczych siarki w rejon o zdywersyfikowanej działalności przemysłowej;
- znaczącą dywersyfikację przemysłu w rejonach lokalizujących firmy produkujące na potrzeby militarne.

Etap V przypadający na lata 2010 do końca roku 2017, który obejmuje:

- przygotowywanie warunków do utworzenia i funkcjonowania na bazie poszczególnych podstref samodzielnych skupisk przemysłowych.

Na podstawie planu rozwoju strefy zarządzający opracowuje roczne plany operacyjne i przedstawia je do akceptacji Ministrowi Gospodarki.

Zarządzający strefą sporządza i składa Ministrowi Gospodarki kwartalne sprawozdania z przebiegu planu ustanowienia strefy oraz przedkłada wnioski dotyczące dalszych działań.

9. Postanowienia końcowe

Niniejszy plan został opracowany przy założeniu funkcjonowania TSSE EURO-PARK WISŁOSAN według aktualnie obowiązujących przepisów.

Po zharmonizowaniu zasad udzielania pomocy publicznej z modelem obowiązującym w krajach UE, co spowoduje znaczącą zmianę wysokości ulg podatkowych, konieczna będzie również nowelizacja planu rozwoju TSSE EURO-PARK WISŁOSAN w zakresie efektów ustanowienia strefy.